

Primaria

Lingua galega 1

Programación

Unidade 6

1. Presentación da unidade
2. Obxectivos didácticos
3. Contidos da unidade/Criterios de avaliación/Estándares de aprendizaxe avaliáveis
4. Selección de evidencias para o portfolio
5. Competencias: descritores e desempeños
6. Tarefas
7. Estratexias metodolóxicas
8. Recursos
9. Ferramentas de avaliación
10. Medidas para a inclusión e atención á diversidade
11. Autoavaliación do profesorado

1. PRESENTACIÓN DA UNIDADE

Título

Poio

Descrición da unidade

Comezamos o novo ano, tras as vacacións de Nadal, cun eixo temático singular. Eliximos un concello galego, neste caso **Poio**, como eixo temático. Iremos traballar os contidos gramaticais e léxicos sobre cuestións que teñen que ver co contorno urbano da vila: edificios singulares, organización, persoas que traballan, etc. A unidade remata cunha **Tarefa** sobre o Día Escolar da Non violencia e da Paz que se celebra o 30 de xaneiro.

No que se refire á estrutura da unidade, temos que indicar que, neste trimestre, comeza o traballo específico sobre Gramática, cunha epígrafe específica, **Estudo a lingua**, na que se traballará ata o terceiro trimestre: o artigo definido e definido e as súas contraccións, a identificación de sílabas e palabras, e o nome.

Tamén se incorpora neste trimestre a epígrafe **Falo e escribo**, que pretende ser unha ferramenta eficaz para iniciar o traballo coa habilidade productiva oral e escrita.

Os obxectivos lingüísticos que se pretende que o alumno e a alumna alcance ao rematar esta unidade son:

1. escoitar, comprender e ler con fluidez e pronunciando correctamente frases e textos breves coas letras estudadas ata o momento, comprendendo o seu sentido.
2. Escribir con corrección frases e textos coas vogais e consoantes estudadas ata o momento.
3. Interiorizar, de forma non teórica, as categorías gramaticais.
4. Ampliar o vocabulario.

Temporalización:

Xaneiro:

2. OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

1. escoitar e comprender un conto de forma oral e poder ler o extracto escrito que se incorpora na páxina inicial da unidade.
2. Ler con fluidez e pronunciando correctamente palabras, frases e textos breves formadas coas letras estudadas.
3. Escribir con corrección as consoantes que se estudan nesta unidade: *g, gu, b, v*.
4. Completar frases e pequenos textos coas letras estudadas.
5. Ler con eficacia pequenas frases e textos e responder axeitadamente ás preguntas de comprensión lectora.
6. Interiorizar, de forma non teórica, o concepto de artigo definido.
7. Enriquecer o vocabulario referido aos medios de transporte e o medio urbano.

3. CONTIDOS DA UNIDADE - CRITERIOS DE AVALIACIÓN - ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura. <ul style="list-style-type: none"> - Conto tradicional: <i>Poio</i> - Comprensión da lectura. • As letras: <i>g, gu, b, v</i>. • Obradoiro de escritura. • Estudo a lingua. <ul style="list-style-type: none"> - O artigo definido. • Falo e escribo. <ul style="list-style-type: none"> - Escritura de frases. • Tarefa. <ul style="list-style-type: none"> - O Día da Paz. 	1. escoitar e comprender un texto expositivo.	1.1. escoita e comprende un texto expositivo. 1.2. Le os extractos de texto da lámina inicial. 1.3. Identifica os lugares a partir de imaxes. 1.4. Comprende a dinámica de xogos de lingua como a sopa de letras.
	2. Recoñecer auditivamente as consoantes <i>g, gu, b, v</i> .	2.1. Recoñece a consoante e a súa localización na palabra.
	3. Ler con fluidez e pronunciando correctamente palabras e pequenos textos formadas coas vogais e as consoantes estudadas.	3.1. Le con fluidez e pronunciando correctamente palabras e frases formadas coas consoantes estudadas.
	4. Escribir con corrección palabras e frases formadas coas vogais e as consoantes estudadas.	4.1. Escribe con corrección palabras e frases formadas coas vogais en maiúscula e en minúscula. 4.2. Escribe correctamente palabras con <i>b</i> e <i>v</i> . 4.3. Recoñece e asimila o uso de <i>g</i> e <i>gu</i> .
	5. Interioriza, de forma non teórica, o concepto de artigo definido.	5.1. Recoñece e emprega o artigo definido.
	6. Redactar frases coherentes e con sentido propio.	6.1. Escribe frases completas a través de distintas actividades: elección de palabras, unión opcións, completado de con pictogramas, ordenación, etc.
	7. Celebrar o Día da Paz con actividades creativas de lingua.	7.1. Le e comprende o cómic sobre o Día da Paz. 7.2. escoita e aprende a versión locutada do poema. 7.3. Comprende o poema e coloréao seguindo un estilo propio.

4. SELECCIÓN DE EVIDENCIAS PARA O PORTFOLIO

Os estándares de aprendizaxe mostran o grao de consecución dos criterios de avaliación desde a propia descrición e concreción do criterio. Para facilitar o seguimento do desenvolvemento de cada estándar buscaremos evidencias dos alumnos que mostren a súa evolución en cada un deles.

No anexo de avaliación propónse un portfolio de evidencias para os estándares de aprendizaxe. O cadro seguinte suxire unha selección dalgunhas destas posibles evidencias. Os docentes poderán substituílas por outras que consideren máis relevantes para o desenvolvemento do seu grupo.

Libro do alumno (LA) / Proposta didáctica (PD) / Recursos fotocopiáveis (RF)

Estándares de aprendizaxe avaliáveis	Selección de evidencias para o portfolio
1.1. escoita e comprende un texto expositivo.	<ul style="list-style-type: none"> • Audición do texto expositivo sobre <i>Poio</i> da páxina inicial. • Actividades do LD sobre o texto que inicia a unidade e animación sobre as imaxes.
1.2. Le os extractos de texto da lámina inicial.	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura do texto que se inclúe na lámina inicial.
1.3. Identifica os lugares a partir de imaxes.	<ul style="list-style-type: none"> • Actividade da epígrafe “Comprendo a lectura” para identificar as parroquias do Concello de Poio. • Ampliación de contidos con refrás relacionados con lugares e poema de Rosalía de Castro, <i>Adios ríos, adios fontes...</i>
1.4. Comprende a dinámica de xogos de lingua como a sopa de letras.	<ul style="list-style-type: none"> • Actividade de Intelixencia visual do LA para localizar conceptos relevantes do texto nunha sopa de letras.
2.1. Recoñece a consoante e a súa localización na palabra.	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de lectoescritura do LA. • Actividades de lectoescritura, xogos, trabalinguas, adiviñas e actividade de aprendizaxe cooperativa da PD. • Actividades do LD. aprendizaxe das letras. • Actividades de reforzo (R) e ampliación (A).
3.1. Le con fluidez e pronunciando correctamente palabras e frases formadas coas consoantes estudadas.	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de lectoescritura do LA. • Actividades de lectoescritura, xogos, trabalinguas (<i>Cinco margarfos...</i>), adiviñas, cantigas (<i>Se vou a Bueu... Ao pavo, paviño...</i>) e actividade de aprendizaxe cooperativa da PD. • Actividades do LD. • Actividades de reforzo (R) e ampliación (A).

<p>4.1. Escribe con corrección palabras e frases formadas coas vogais en maiúscula e en minúscula.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de lectoescritura do LA. • Actividades de lectoescritura, poemas (<i>A bruxa</i>) e actividade de aprendizaxe cooperativa da PD. • Actividades do LD. aprendizaxe das letras. • Actividades de reforzo (R) e ampliación (A).
<p>4.2. Escribe correctamente palabras con <i>b</i> e <i>v</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de lectoescritura do LA. • Actividades do “Obradoiro de escritura” do LA • Actividades da PD. • Actividades do LD. • Actividades de reforzo (R) e ampliación (A).
<p>4.3. Recoñece e asimila o uso de <i>g</i> e <i>gu</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de lectoescritura do LA. • Actividades do “Obradoiro de escritura” do LA • Actividades da PD. • Actividades do LD. • Actividades de reforzo (R) e ampliación (A).
<p>5.1. Recoñece e emprega o artigo definido.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de lectoescritura do LA. • Actividades da PD .
<p>6.1. Escribe frases completas a través de distintas actividades: elección de palabras, unión de opcións, completado de con pictogramas, ordenación, etc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades de lectoescritura do LA. • Actividades da PD. • Actividades do LD.
<p>7.1. Le e comprende o cómic sobre o Día da Paz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura cómic do LA. • Actividades da PD. • Actividades sobre o Día da Paz do LD. • Ampliación de contidos con xogos tradicionais como <i>Pola rúa abaixo</i>, na PD
<p>7.2. escoita e aprende a versión locutada do poema.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Audición da locución do poema que está no CD e no LD.
<p>7.3. Comprende o poema e coloréao seguindo un estilo propio.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Resolución da actividade do LA.

5. COMPETENCIAS: DESCRITORES E DESEMPEÑOS

Competencia	Descritor	Desempeño
<i>Comunicación lingüística.</i>	Comprender o sentido dos textos escritos.	Entende frases e textos breves coas letras traballadas.
	Producir textos escritos de diversa complexidade para o seu uso en situacións cotiás.	Escribe textos sinxelos ampliando frases para distintas situacións comunicativas.
	<i>Plan lector:</i> Gozar coa lectura.	Comprende os textos de lectura da unidade: conto, poemas, cantigas...
<i>Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía</i>	Manexar a linguaxe matemática con precisión.	Sabe expresar con claridade e precisión datos e informacións.
<i>Competencia dixital.</i>	Manexar ferramentas dixitais para a construción do coñecemento.	Realiza as actividades interactivas vinculadas á unidade.
<i>Aprender a aprender.</i>	Aplicar estratexias para a mellora do pensamento crítico, creativo, emocional.	Participa en actividades de traballo cooperativo: caixa-abecedario, propostas de traballo en grupo, xogos tradicionais, etc.
	<i>Intelixencias múltiples:</i> Intelixencia visual.	Localiza conceptos e aprende dinámicas de xogos de lingua.
<i>Sentido da iniciativa e espírito emprendedor</i>	Comunicar o entusiasmo pola tarefa e confianza nas posibilidades de acadar os obxectivos.	Planifica tarefas de forma autónoma e ten iniciativa na toma de decisións.
	Participar nas dinámicas e xogos de grupo.	Aprende xogos tradicionais e practícaos cos compañeiros.
<i>Competencias sociais e cívicas.</i>	Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais nas situacións de convivencia e traballo.	Coñece as normas de convivencia para a vida na localidade.
	<i>Educación en valores:</i> A autoestima.	Recoñece de forma obxectiva as virtudes e os defectos que nos caracterizan. Ten seguridade en si mesmo e mantén as opinións.

<p><i>Conciencia e expresións culturais.</i></p>	<p>Aprender e recoñecer cancións para celebracións e xogos, propios do patrimonio popular galego.</p>	<p>Descubre e xoga coas cantigas e lendas tradicionais.</p> <p>Aprende algún retrouso, xogo ou encadeado para aumentar a bagaxe cultural e recoñecer o patrimonio oral da lingua galega.</p>
--	---	--

6. TAREFAS

Libro do alumno (LA) / Proposta didáctica (PD) / Recursos fotocopiáveis (RF) / Libro dixital (LD)

Tarefa 1: Gozamos coa lectura do texto “Poio”

- Lemos o texto expositivo «Poio» e observamos as fotografías da lámina inicial; tamén podemos activar a animación do LD.
- Seguimos as suxestións metodolóxicas da PD.
- Realizamos as actividades do LA e do LD.
- Realizamos as actividades, para ampliar os contidos da PD.
- Realizamos as actividades interactivas do LD.

Tarefa 2: Aprendemos as letras

- Coñecemos as consoantes *g*, *gu*, *v*, *b* coas diferentes actividades de discriminación visual, auditiva, expresión oral e escrita do LA.
- Realizamos as actividades do LD
- Realizamos as actividades da PD, que se amplían con poemas, adiviñas, xogos e trabalinguas.
- Continuamos a tarefa de aprendizaxe cooperativa para realizar unha caixa-vocabulario.

Tarefa 3: Aprendemos a lingua: O artigo definido

- Coñecemos o artigo definido como presentador e observamos o seu uso diante do nome; realizamos as actividades do LA seguindo as suxestións da PD.
- Realizamos as actividades do LD
- Realizamos as actividades da PD, que se amplían con poemas, adiviñas, xogos e trabalinguas.

Tarefa 4: Expresámonos oralmente e por escrito: Escritura de frases

- Realizamos as diferentes actividades do LA para escribir frases con distintas estratexias e expresarse oralmente con coherencia e corrección a partir de contidos dados e próximos ao alumno como é o propio contorno urbano.
- Realizamos as actividades do LD
- Realizamos as actividades da PD, que se amplían con poemas, adiviñas, xogos e trabalinguas.

Tarefa 5: O Día da Paz.

- Coñecemos as suxestións metodolóxicas da PD para estes contidos.
- Realizamos as tarefas do LA.
- Ampliamos os contidos cos recursos da PD: especialmente os xogos tradicionais recollidos nos apartados de Recursos que permiten un traballo de integración dentro do propio grupo e con outros grupos do colexio.
- Realizamos as actividades do LD.

Tarefa 6: Repaso da unidade

- Realizamos as actividades de repaso do LA.
- Realizamos as actividades complementarias da PD.
- Completamos coas fichas de reforzo e ampliación dos RF.

7. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

No desenvolvemento das tarefas empréganse diversas estratexias metodolóxicas:

- Utilización da lámina inicial da unidade para a presentación de contidos.
- Audición das lecturas correspondentes do CD e emprego do libro dixital para realizar as actividades como elementos motivadores.
- Seguemento da lectura dos bocadillos que pode ser dramatizada por varios nenos.
- Utilización de diferentes agrupamentos que favorezan o traballo cooperativo e o intercambio de opinións entre os iguais.
- Traballo individual ou en pequeno grupo para afianzar os conceptos da unidade.
- Traballo en grupo cooperativo: agrupar os alumnos en grupos de 3 ou 4 e empregar as estruturas de aprendizaxe cooperativo suxeridas na guía do profesor para traballar os principios de definición de obxectivo grupal, interdependencia positiva e interacción cara a cara.
- Dramatización de situacións cotiás.
- Desenvolvemento de habilidades de expresión oral e escrita mediante a aprendizaxe de xogos, dramatizacións, cancións e poesías da unidade.
- Emprego e fomento do aspecto lúdico e creativo da linguaxe.
- Utilización de diferentes fontes de información para obter información relevante sobre os contidos da unidade.

8. RECURSOS

- Cadernos complementarios. Este proxecto ofrece cadernos complementarios de **Aprendo a ler, Aprendo a escribir**
- Recursos fotocopiáveis da Proposta Didáctica. Para esta unidade podemos atopar recursos fotocopiáveis de Reforzo, Ampliación e Comprensión lectora nos Recursos fotocopiáveis.

Recursos dixitais

- Libro dixital. Os alumnos e alumnas poderán reforzar os contidos estudados a través do libro dixital. Nel ofrécese a versión en audio do poema ademais de actividades interactivas.
- CD que acompaña a proposta didáctica, cos recursos fotocopiáveis.
- A continuación recóllense algúns enlaces web de interese:
 - <http://anayadigital.es>
 - <http://www.orellapendella.org> Esta páxina web recolle infinidade de cantares, enleados, ditos e retrousos populares. Moi ben organizada e con constantes actualizacións.
 - <http://www.coordinadoraendl.org> Nesta web podemos atopar moitos recursos en lingua galega para desenvolver os contidos do curso cos nosos alumnos e alumnas.
 - <http://galiciaencantada.com> Nesta web podemos atopar abundantes recursos sobre elementos máxicos e seres míticos da cultura tradicional galega.
 - <http://diadelapaz.blogia.com> Nesta web podemos atopar, entre outros recursos, información sobre personaxes relevantes para a celebración do Día da Paz.

9. FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

- Rexistro de avaliación (no anexo de Avaliación).
- Proba de avaliación da unidade (nos Recursos fotocopiáveis).

10. MEDIDAS PARA A INCLUSIÓN E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- Que dificultades e potencialidades observo no grupo durante o desenvolvemento da unidade?
- Como vou minimizar as dificultades?
- Que necesidades individuais observo no desenvolvemento da unidade?
- Que recursos e estratexias manexarei para atender as necesidades individuais?

11. AUTOAVALIACIÓN DO PROFESORADO

- Que porcentaxe de alumnos acadaron os obxectivos de aprendizaxe da unidade?
- Que é o que mellor funcionou nesta unidade?
- Que cambiaría no desenvolvemento da unidade o vindeiro curso? Por que?